

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Sive Antinomia Ivris Pontificii Et Cæsarei - per CCL. Differentias plurium
Doctorum auctoritate probatas, singulari studio in certas classes reducta,
discussa, & explicata

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

Differentia I. Ius Canonicum ubique locorum, civile in terris Imperii tantùm
obtinet.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61864](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61864)

ANTINOMIA

Iuris Pontificii, & Cæsarei.

TITVLVS I.

De Fure, Jurisdictione, & consuetudine.

Qui consilium Dei de congregandis ex universo mundo populis, qui sub uno pastore Christo unum ovile constituent, ejusque ductu, & nutu gubernantur, perspicuum habent, simul agnoscunt, Ecclesiam propriis legibus ac moribus instructam esse, ita ut pene nihil cum profana Republica commune habeat. Neque enim de mundo hoc Christi regnum, nec Ecclesie status esse potest. Altior illi finis, media puriora, jura spiritualia, ab humanis plurimum remota: alii iudices, & rectores; indeque permultæ differentię à Doctoribus annotatæ sunt, de quibus agendum in sequentibus.

DIFFERENTIA I.

Ius Canonicum ubique locorum, civile in terris Imperii tantum obtinet.
Ioann. Bapt. à S. Blasio n. 179.

I. Nunciatur Differentia hæc ex fine sacri, & profani Juris tantum diverso, quantum ab animi salute corporis, aut communitatis distat incolumitas. Hic spiritualis, ille temporalis est. Quod Innocentius III. in c. Novit. de iudic. scribens Gallię prælatis explicat his verbis: Non intendimus de feudo judicare, sed decernere de peccato, cujus ad nos pertinet sine dubitatione censura, quam in quemlibet exercere possumus, & debemus. Cum enim non humanæ constitutioni, sed divinæ potius innitatur, quia potestas nostra non est ex homine, sed ex Deo, nullus, qui sit sanæ mentis, ignorat, quin ad officium nostrum spectet, de quocunque peccato mortali corripere quemlibet Christianum, & si correctionem contemplerit, per districtiorem ecclesiasticam coercere. Ita Innocentius. Constitutio autem, cui se innixi asserit, illa est, quæ Christi verbis continetur Matth. 28. v. 18. Data est mihi omnis potestas in cælo, & in terra. Euntes ergo docete.

Antinomia.

A

2
docete omnes gentes. Et *actorum c. 1. v. 8.*
Eritis mihi testes in Jerusalem, & in omni
Judæa, & Samaria, & usque ad ultimam
terram. Non ponit limites, non jubet
in Europam, Africam, vel Asiam tendere,
& extendere Evangelium, sed ad omnes
gentes, & populos, pro quibus ipse in
cruce mortuus est, ut patri suo reconciliaret.

Omnes igitur mundi partes, adeoque
omnes homines Christi, & Vicarii ipsius
subsunt potestati. *c. Cuncta. c. per principalem. 9. Q. 3. Abb. in c. fin. n. 45. de foro comp. Moscon. de maiest. eccl. l. 1. c. 1. Franc. Leo in thesauro eccl. Par. 1. c. 1. ob eamque causam pro diocesi sua totum orbem habet. Gloss. v. Privatam. c. Felicis § fin. de pen. in 6. Barbos. in c. cit. Cuncta. Lelius Zecchus in Tract. theol. tit. de Eccles. Item, de Romano Pontifice. §. Hinc colligitur. Steph. Valentinus Tract. de potestate coactiva Pontif. c. 2.*

Denique *Navarr. Notab. 3. in c. Novit. de iudic.* ita probat. Omnes fere fatentur, clericos ideo jure divino subiectos esse jurisdictioni ecclesiasticæ, juxta *Gloss. c. Si Imperator. D. 96.* quia præter humanitatem, quâ sunt homines, insigniti sunt charactere clericali. At omnis Christianus baptizatus præter humanitatem, quâ homo est, insignitur Baptismo spirituali, per quem regenerari dicitur *Ioann. 6.* & signari signo militiæ Christi. *2. Corinth. 1. quod signum characterem vocat §. August. c. Quod quidam. 1. q. 1. quâ imprimatur in anima secundum §. Thom. 3. par. 4. q. 63. art. 1.* & est potestas spiritualis passiva ad recipiendum cultum divinum necessaria, & indelebilis, quemadmodum & character ordinis. *c. Licet. 23. q. 7. per quem*

Christiani dicuntur genus electum, regale sacerdotium, gens sancta. *1. Petri 2. & facti Deo regnum, & sacerdotes. apocal. 1.* quippe qui ante baptismum unguuntur oleo benedicto, & post baptismum chrismate. *c. 1. de sac. unct.* sine quo nemo est habilis ad suscipienda alia sacramenta. *c. Veniens. de presb. non baptiz. at.* Ergo tantum, aut plus differt, quis tactus Christianus à se nondum Christiano, quantum Christianus factus clericus prædictum minorum ordinum, à se nondum clerico: & per consequens necessarium videtur, omnem christianum esse subiectum jurisdictioni Ecclesiæ; & qui jurisdictionem ecclesiasticam habet, potest cognoscere de illo, quatenus est talis, & que ita per hanc brevem argumentationem evincitur, omnium spiritualium, & supernaturaliter datorum cognitionem pertinere ad potestatem ecclesiasticam, juxta *c. Ecclesia. de constit. c. Bene quidem dist. 96.* At Christianus quatenus Christianus est quid spirituale & supernaturale per proximè dicta. Ergo cognitio de eo pertinet ad potestatem ecclesiasticam. Jam quia per totum orbem spiritus est credentium numerus, in omnibus locis, ubi inveniuntur, Juris Canonici Decreta valere manifestum est. *Ita Navarrus.*

II. At verò Imperatoris regnum ab initio certis finibus limitatum fuisse nemo nisi imperitus ignorat. Quamvis enim *Luca 2. cap.* legamus universum orbem ab Augusto Cæsare descriptum censumque fuisse, non nisi de orbe Romanis viribus subactis intelligi potest, quemadmodum ibi Interpretes notant. Imò apud *Navarr. loc. cit. n. 156.* nonnemo spirituum

tamen esse ait, affirmare, Imperatorem Romanum jus habere in totum orbem terrarum, cuius nunquam fuit dominus. Nec obstat Antonini vox in *l. de precariis. ad Rhodiam*. Ego Dominus mundi. Non enim ita sensu caruit, ut se dominum orbis totius jactare voluerit, qui nec ipsi, nec ulli antecessorum ipsius unquam patuit, sed hyperbole, aut lyneudoche usus fuit, vulgi more, qui hodieque mundi dominum Imperatorem vocant. Nec audiendus cum aliis quibusdam *Bartolus* *q. 1. l. 1. §. Ex hac. Tit. de rei vendic. & in l. Curiosos populos. C. de summ. Trinit. nō quidem de facto, sed de iure orbis totius dominum proclamat. Revera enim populi quidam à Romanis nunquam subiecti fuere, ut ex rebus gestis illorum, & fidelissimis historiis liquet. v. *Florum l. 4. circa fin. Domini Soto l. 4. de instit. c. 4. art. 2. Barbo. in c. Hadrian. dist. 63. Azor II. l. 10. c. 7. unde Prosper l. 2. de vocat. gent. c. 6. Gratia Christiana non contenta est eisdem limites habere, quos Roma, multosque populos sceptro crucis Christi**

subdidit, quos animis suis ipsa non domuit. Et Leo Papa in *serm. 1. de Apost. Romam* alloquens dicit. *Vt latius praesideres religione divinā, quā dominatione terrenā.*

III. Quia igitur extra territorium suum jus dicere nemini licet. *c. Cum animar. de constitut. in 6.* Juris Romani eisdem, & imperii fines esse liquet; eam nimirum orbis partem, quæ ab Imperatore leges accipit, quæ hoc tempore multò, quàm olim contractior est, avulsā nimirum Galliā, Hispaniā, Britanniā, Hungariā, Sarmatiā, Illyrico, Italiā, Indiā, aliisque provinciis, quarum magna portio barbaris & infidelibus Dynastis patet. Quocirca Imperatorum, aliorumque Principum etiam Christianorum sic limitata potestas est, ut non nisi suis subditis quilibet imperet; de personis ac rebus ecclesiasticis nihil disponat. *c. Ecclesia S. Maria. de constitut.* nisi quantum à Sede apostolica ipsis indultum fuerit, ut in sequentibus magis explicabitur.

II.

DIFFERENTIA 2.

Ius Canonicum indistinctè aufert laicis potestatem de personis, & rebus ecclesiasticis disponendi contra tit. Cod. de sacrosanct. eccles. & alios similes. Decianus l. 2. c. 18.

I. Multa olim post Christi fidem & doctrinam susceptam orthodoxi Imperatores præsertim Justinianus de rebus & personis ecclesiasticis constituerunt, quæ longum, & ingratum fuerit sagillatim enumerare. Consulatur, cui orationem, & voluere est in *Cod. tit. de sacros. ec-*

cles. rebus, & privilegiis illarum. De Episcopis, & clericis. Orphanotrophis, Xenodochiis, Prochorotrophis, Asciteriis, Monachis, & privilegiis eorum, de redimendis captivis, nuptiis clericorum, veteritis, seu permissis, de episcopali audientia, de diversis capitulis, quæ ad jus, curiam,